

Wie nu nog ZWIJGT, moet alles VREZEN

Wie nu nog ZWIJGT, moet alles VREZEN. Dichters tegen racisme.
Dichtbundel en educatieve map. Berchem: EPO, 1994.

Het *Jongerenkomitee Tegen Racisme* (Pajottenland) vroeg 'bekende' dichters en zangers en 'onbekend' jong talent, Vlamingen en migranten, om hun anti-racistische gevoelens in woorden te vatten. Het resultaat is een bundel met 125 gedichten en liedjesteksten over racisme en onverdraagzaamheid. De gedichten werden in veertien thematische hoofdstukken ingedeeld, waaronder bijvoorbeeld *Wat is 'vreemd'?*, *Nationalisme*, *Vooroordelen*, *Gekleurde vriendschap en liefde*.

Bij de bundel hoort een 'educatieve map' (28 blz.) waarin een achtergrondtekst over racisme en fascisme, algemene ideeën omtrent het werken met poëzie en concrete aanbevelingen omtrent het werken met de dichtbundel opgenomen zijn.

In het eerste hoofdstuk worden het racisme en het fascisme van vroeger en nu belicht en wordt er een aantal verbanden blootgelegd. Dit deel biedt interessante achtergrondinformatie voor de leerkracht en kan eventueel in de derde graad van het secundair onderwijs gebruikt worden. Voor jongere leerlingen moet de tekst m.i. aangepast worden.

In het tweede deel wordt een aantal methoden en technieken aangereikt die de leerkracht/begeleid(st)er in staat moeten stellen om de verscheidenheid onder mensen te bespreken. De vraag *Wat is 'vreemd'?* wordt daarbij als uitgangspunt gekozen. Een dergelijk uitgangspunt houdt wel het gevaar in dat de nadruk al te veel komt te liggen op cultuurverschillen.

"Andere culturen moeten gedemystificeerd worden en ontdaan van hun 'vreemdheid'. De nadruk moet uiteindelijk vallen op wat de mens bindt, en niet op wat hem scheidt." (G. Van Geertruyen: **Door het land van ICO. Een beknopte reisgids.** Provincie Oost-Vlaanderen, Provinciaal Centrum voor Interculturele Vorming, 1994, p. 16-17).

De methoden en technieken om met de gedichten te werken, worden onderverdeeld in zes categorieën: spelvormen, zoekopdrachten, uitwisselingsprojecten, taalopdrachten, manuele taken en buitenschoolse activiteiten.

Het laatste hoofdstuk van de map wil de leerkracht/begeleid(st)er concreet bruikbaar

materiaal aanbieden om met een groep jongeren rond de dichtbundel te werken. Er worden concrete vragen gesteld bij de hoofdstukken 4, 6, 9 en 11. De vragen zijn zo geformuleerd dat ze direct overgenomen kunnen worden zonder 'vertaalwerk' naar de leerlingen/jongeren toe. Daarnaast worden er ook concrete aanbevelingen gegeven omtrent het werken met een bepaalde werkvorm. Ze bieden een goede houvast en vormen een bron van inspiratie om op een boeiende wijze met jongeren rond poëzie en racisme te werken.

*Ilse Humblot
Vredestraat 43
2800 Mechelen*

MARCEL MINNAERT-PRIJZEN

In het begin van vorig jaar werd de Unie Nederland-Vlaanderen opgericht, een vzw die ernaar streeft binnen de Europese Unie eenheid tussen Nederland en Vlaanderen te bevorderen.

*De vereniging wil wetenschapsmensen van alle slag ertoe oproepen hun opzoekingswerk - wanneer dit op enigerlei wijze geografisch gebonden is - uit te breiden tot het Geheel Europees Nederlands Taalgebied (GENT). Aan wetenschappers die deze oproep beantwoorden, wil de vereniging een zgn. **Marcel Minnaertprijs** toekennen.*

Verder voorziet de vereniging ook jongerenprijzen met bijzondere aandacht voor studerende migrantenkinderen, in de leeftijd tussen 13 en 18 jaar, die zich als toekomstige Nederlandstalige wetenschappers manifesteren.

*Een gedetailleerd reglement kan worden aangevraagd bij de zetel van de vereniging:
Hof ter Wallen 15, 9820 Merelbeke, tel. 09/230.91.31.*

